

HAMLET A HOMOKPARTON

A január tiszta mélyreható fénye
rálelt a képződmények csontvázára.
Nekem koponya már e partvidék:
tajték és hullám, kihalt buckák,
a pallókon és cölöpökön sorjázó
sirályok nyugtalanító mibenléte.
Szemtől szemben társalgok a világgal,
és kérdően néz rám üres gödreivel,
szavakat vár, amiket nem tudok,
lábnyomokat, amiket későbbre tartogatok.
Állok a látványban, és szétbomlik;
holttest, engem puhatóló halál.
A január tiszta, mozdulatlan fénye
rávilágít e pillanatnyiság belső tartására.

TÉLI

*Csak a télies lélek
Nézheti jól a fagyot...¹
(Wallace Stevens)*

85

Az idő nem adta meg a válaszokat,
csak újabb kérdéseket tett fel neked.
A múlt órákkal fogy a fény,
az utcák elnéptelenednek,
szobádból nem látsz mást
csak egy gallyra ment jövőt,
a tetőkön kuporgó éjszakát,
és érezni véled,
mint visszatartott lélegzetet,
a havazás előtti csendet is,
valamit, ami létrejöttére vár
és nem remél.

A tél
mindent egyszerűbbé tesz
rideg karctűjével.
Egyfajta mértékletesség,
megállapodás a világ és visszája,
az árnyoldal között, amelyre nehezül.

Az est színe
olyan, mint a gondolat.
Halovány, alig létező
fény vetül az utcára,
minden eltávolodik és lemarad,
mint egy objektívben,
mintha a külvilág önnön vázlata volna,
elnagyolt, de hasznos térkép,
mely a lényegest mutatja.

Az elmének kedvez a tél,
nyugtatja színszegénységével,
sajátos közönyével,
ragaszkodásával ahhoz, amije van.
Mindent leegyszerűsít,
még a nyugtalanító kérdéseket is,
melyek változnak idővel,
melyek nem változnak.

AKKOR

86 Amikor a világ világ lett,
a fény a szokott módon csillogott
egy közönyös óralapon,
a levegő tele volt kezdetekkel,
és egy ezerszer járt utcán
ezredszer lépett egy kőre valaki,
s ez felnyitotta a szemét;
ez volt a pillanat, melyre mind vártunk,
hogyan ugyanazokat a döntéseket hozzuk,
ismét megcsókoljuk ugyanazt a földet,
az előző napi viszláttal búcsúzzunk;
s a szeretett jól ismert arc
amely figyelmet színlelt,
vagy röpke cirógatásra kínálkozott,
megint idejekorán húzódott el.
Az ablakok mögött megnőtt a sötét,
sirály kotorászott a szemétben,
gyerekek játszottak, szinte vakon,
oda se figyelve anyjuk kiáltásaira.
Szokványos nap volt az ég alatt
a maga háttérzajával vénáinkban,
és az éj leplel koromsötétjével.
Aki megtartott egy fémpénzt a zsebében,
reggelre nem lett gazdagabb.
Semmi emlékezetes nem történt,
észre se vettük,
amikor a világ világ lett.

ÖRÖM

87

I.

Ajtót nyitok,
és a földet záporzó
víz illata bejön a szobába.
A levegőt telítő lomha pára
örömcsirát hullajt
a bőrre,
órák telnek el,
az eső nem lanyhul,
a csíra kikel és hajtása körülölel.
Kinn esik, de nap kel
szemem előtt, mely feledte már
az eső legyőzött szürkeségét.

Fényt, nem árnyat adó
fa ágai alatt mosolygok
anélkül, hogy tudnám, miért.

II.

Blake szerint a halál
csak átmenet egy másik szobába.²
Kímész, bemész,
a ház ugyanaz,
reggel e vágottfű-illattól
tágul a tér,
a levegőtől e titkos élénkség
költözik szemedbe,
mint a kisfiúnak a vonaton,
aki visszatartva lélegzetét
mintegy azt mondta,
nézd, nézd,
és ragyogott,
meg tudom állítani az időt.

Szilágyi Mihály fordításai

¹Wallace Stevens: A hó embere (versrészlet; ford. Tandori Dezső)

²William Blake (1757–1827) angol költő, festő és grafikus mondta Henry Crabb Robinson memoáriró 1826. december 7-i naplóbejegyzése szerint. (A ford.)